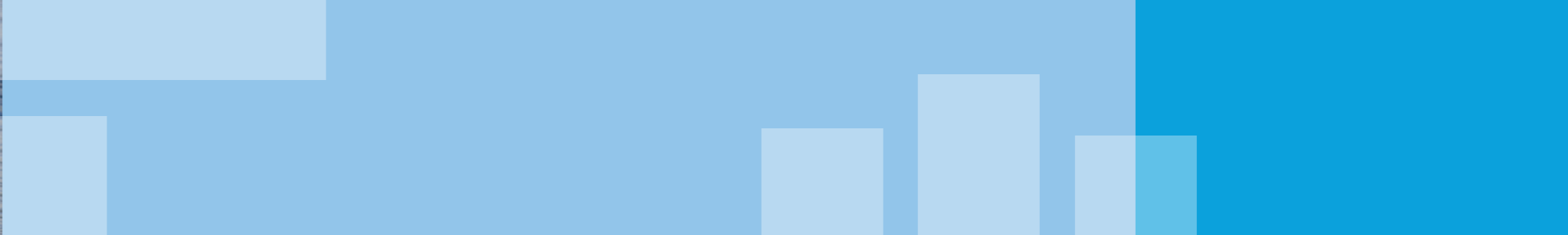

Foto: Imageselect

VI HAR DET SYV KOMMA FEM

I efteråret 2016 offentliggjorde Danmarks Statistik for første gang en undersøgelse, der kortlægger danskernes livskvalitet. 42.500 danskere er blevet interviewet og svarene er blevet sammenkørt med data fra Danmarks Statistiks registre. Denne metode giver fremadrettet nye muligheder for at undersøge danskernes velfærd.

Af Kim Brejnholt Hansen

Hvordan har vi det egentlig her i Danmark? Det spørgsmål har Danmarks Statistik forsøgt at finde svar på og resultatet er Livskvalitetsundersøgelsen, der blev offentliggjort i efteråret 2016. Ifølge den undersøgelse så er danskerne i store træk ret godt tilfredse med deres liv og de har overordnet et positivt syn på fremtiden.

I den landsdækkende undersøgelse har 42.500 danskere svaret på en række spørgsmål om deres livskvalitet. Svarene er blevet sammenkørt med oplysninger fra Danmarks Statistiks registre, om for eksempel indkomstforhold, alder, bopæl og uddannelse, og på den måde har det været muligt at flette nogle

objektive indikatorer på økonomi og velfærd sammen med folks egne subjektive vurderinger af deres livssituation.

» **Traditionelt måler vi, hvordan det går i et land gennem nationalregnskabet, men der har i mange år været en kritik af, om det nu også er den bedste måde at beskrive folks velfærd på...**

- Traditionelt måler vi, hvordan det går i et land gennem nationalregnskabet, men der har i mange år været en kritik af, om det nu også er den bedste måde at beskrive folks velfærd på og det er en debat, der har været international, fortæller Preben Etwil, der er chefkonsulent i Danmarks Statistik og hovedarkitekt på Livskvalitetsundersøgelsen.

- Så for 2-3 år siden udsendte OECD en rapport, der hed „A better life“, som netop forsøger at måle livskvalitet på en anden måde end gennem nationaløkonomi. Der-

med var vejen lagt, så vi blev enige om at lave noget tilsvarende her i Danmark, fortæller Preben Etwil.

Sammenlignelige tal på folks oplevelser

Resultatet blev den danske livskvalitetsundersøgelse, hvor folk er blevet stillet 38 spørgsmål om helbred, tryghed, stress, sociale relationer, forventninger til fremtiden og en række andre faktorer, der kan give en indikation af, hvordan de oplever deres egen livskvalitet.

De medvirkende er blevet bedt om at besvare spørgsmålene på en skala fra 0 til 10, hvor nul er „slet ikke tilfreds“ og 10 er „fuldt ud tilfreds“. På den skala svarer den danske befolkning for eksempel i gennemsnit 7,5 på spørgsmålet: „Alt i alt, hvor tilfreds er du med dit liv for tiden?“. Dermed er der nu sat sammenlignelige tal på folks oplevelser, som igen kan kombineres med de „hårde“ registerdata, og den kombination åbner op for mange nye muligheder.

Det mener blandt andre Mie Dalskov Pihl, der er chefanalytiker i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

- Vi har planlagt flere projekter, hvor vi skal undersøge livskvalitet i forskellige områder i Danmark. For os er det spændende ved de her data, at man kan undersøge nogle specielle subpopulationer. Vi kan for eksempel kigge på folk i bestemte boligtyper eller fra forskellige fagforbund. Fordi undersøgelsen er i så stor en skala, så er der et hav af muligheder. For eksempel står omkring 5.000 af

» **For os er det spændende ved de her data, at man kan undersøge nogle specielle subpopulationer. Vi kan for eksempel kigge på folk i bestemte boligtyper eller fra forskellige fagforbund.**

dem uden for arbejdsmarkedet, og det er jo en solid gruppe, hvis man vil undersøge noget om folk, der ikke er i arbejde, siger Mie Dalskov Pihl.

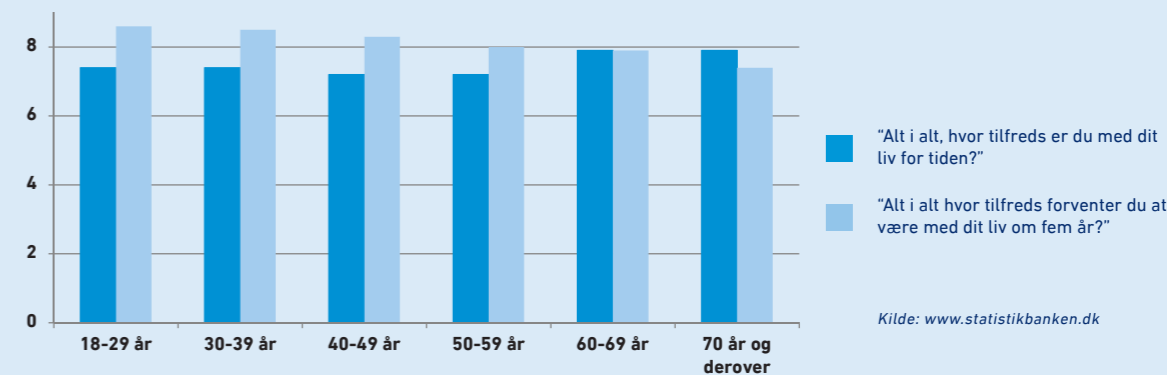
Muligt at komme dybere ned i data Region Syddanmark er et andet sted, hvor man ser frem til at dykke yderligere ned i tallene fra Livskvalitetsundersøgelsen. Regionen har i de sidste 4 år selv

Fortsætter på side 14 ►

FAKTA #3

Tilfredshed med livet efter alder

I livskvalitetsundersøgelsen er borgerne på en måleskala fra 0 til 10, hvor 0 er „slet ikke tilfreds“, og 10 er „fuldt ud tilfreds“, blevet bedt om at svare på spørgsmålene: „Alt i alt, hvor tilfreds er du med dit liv for tiden“ og „Alt i alt hvor tilfreds forventer du at være med dit liv om fem år?“. Nedenfor ses scoren efter alder.

Kilde: www.statistikbanken.dk

fortsat fra side 13

gennemført undersøgelser af folks egen vurdering af "Det Gode Liv", bl.a. i samarbejde med OECD og med inspiration fra bl.a. Storbritannien og Australien. Derfor inviterede Danmarks Statistik Region Syddanmark med i en ekspertgruppe der rådgav om udarbejdelsen af livskvalitetsundersøgelsen og Region Syddanmark og regionens 22 kommuner finansierede, at de alle blev en del af undersøgelsen med ca. 1.000 interviews i hver kommune.

I de andre regioner er der udvalgt fire kommuner, som er bredt dækkende, hvor der er blevet gennemført cirka 1.000 interviews i hver kommune. I de resterende kommuner er der gennemført et ganske lille antal interviews i hver kommune, men respondenterne afspejler deres andel af befolkningen og på den måde bliver undersøgelsen vægtet, så den er repræsentativ for hele landet.

- Der er to store fordele ved samarbejdet. For det første er stikprøverne væsentligt større. Vi gennemførte selv omkring 200 interviews i hver kommune med vores undersøgelser, men i den nye undersøgelse er der 1.000 interviews pr. kommune. Det betyder, at det er muligt at komme dybere ned i data, fortæller Carsten Ulstrup, der er chefanalytiker i Region Syddanmark. For det andet har vi nu mulighed for at få tilknyttet registerdata til den enkelte respondent, således at betydningen af baggrundsvariable kan undersøges.

- Det giver nogle helt andre og bedre analysemuligheder. Hvis der er en eller anden livskvalitetsindikator, vi gerne vil se nærmere på, så kan vi via registre se meget præcist, hvad det er for en type mennesker, der er tale om. Hvis der for eksempel er en forskel på to kommuner, så kunne det være fordi den ene kommune har en befolkningssammensætning, der er noget ældre end den anden, og hvis ældre og yngre ser forskelligt på denne her livskvalitetsindikator, så kunne

» **Hvis man nu spørger om indkomst, så kan folk ofte have svært ved at huske, hvad den samlede indkomst for husstanden præcist er...**

Men vi henter jo de her ting i registrene, så vi får de korrekte oplysninger...

det være forklaringen. Det gør, at vi kan se, om der er tale om reelle forskelle på livskvaliteten i kommunerne, eller forklaringen skal findes et andet sted, siger Carsten Ulstrup.

CPR-registret er nøglen

Metoden med at bruge registerdata ved udtræk af stikprøven sikrer en høj kvalitet i undersøgelsen. Gennem CPR-registret kan Danmarks Statistik undgå

udvælgelses-bias og sikre, at det bliver et repræsentativt udsnit af befolkningen, der udvælges. CPR er 99,9% dækkende for populationen, hvilket ikke er tilfældet ved andre kilder. Derfor bliver stikprøven universelt repræsentativ for alle faktorer, og jo flere man vælger, jo tættere kommer man på at korrigerer for samtlige faktorer.

Selv med en relativt høj svarprocent på omkring 60 procent, som Danmarks Statistik har, så er der 40 procent, som ikke ønsker at deltage, og de 40 procent er ikke repræsentative. De er blandt andet lidt yngre og lidt lavere uddannet end gennemsnittet, og det kan Danmarks Statistik tage højde for.

Derudover kan man også rette op på nogle af de upræcise oplysninger som folk ofte giver i interviewundersøgelser. Det fortæller Bo Lønberg Bilde, der er specialkonsulent i Danmarks Statistiks kontor for interviewundersøgelser, DST Survey.

- Der er ofte en bias, når du spørger folk. Hvis man nu spørger om indkomst, så kan folk ofte have svært ved at huske, hvad den samlede indkomst for husstanden præcist er. Et andet typisk eksempel er uddannelse. Folk har generelt en tendens til at overvurdere deres egen uddannelse. Det er ikke nødvendigvis fordi folk vil lyve, men i deres øjne har deres uddannelse ofte en lidt højere værdi

i forhold til, hvordan man ser den fra samfundets side. Så hvis man bare laver en interviewundersøgelse, vil du ofte støde på, at de har en længere uddannelse end befolkningen generelt. Men vi henter jo de her ting i registrene, så vi får de korrekte oplysninger, forklarer Bo Lønberg Bilde.

Hvad skaber livskvalitet?

Resultaterne af Livskvalitetsundersøgelsen er lagt ind i Statistikbanken, hvor alle kan gå ind og få et indblik i, hvordan det går med danskernes livskvalitet. En af de faktorer, der betyder noget er for eksempel alder, fortæller chefkonsulent Preben Etwil.

- En markant ting er, at yngre mennesker ser positivt på livet, men så falder positiviteten i de år, hvor man stifter familie. Man bekymrer sig måske om sine børn og karriere og sådan nogle ting. Men når børnene så flytter hjemmefra, så stiger tilfredsheden med livet igen og når nærmest uanede højder efterhånden, som man bliver ældre, indtil man når omkring de 75 år, så knækker kurven igen. Det hænger måske sammen med, at man på det tidspunkt begynder at få helbredsproblemer, siger Preben Etwil.

Andre ting der spiller ind er, måske ikke så overraskende, folks indkomst, og også hvilken bolig man har. Jo højere

indkomst og jo flere kvadratmeter man bor på, jo mere tilfreds er man med livet.

Og til sidst et lidt anderledes resultat fra Livskvalitetsundersøgelsen.

- Det sidste spørgsmål vi stillede alle 42.500 personer var, hvad de syntes om vejret dagen i forvejen. Og der kan vi simpelthen konstatere, at der er en statistisk sammenhæng mellem, at hvis man scorer højt i livskvaliteten, så er man generelt mere positivt indstillet i forhold til vejret, slutter Preben Etwil. ■

CARSTEN ULSTRUP
Analysechef
Region
Syddanmark

Foto: Carsten Ulstrup

MIE DALSKOV PIHL
Chefanalytiker
Arbejderbevægelsens
Erhvervsråd

Foto: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

KONTAKT:

Bo Lønberg Bilde

DST Survey
bbi@dst.dk
Tlf. 39 17 32 55